SPORTUL — TEMA ÎN PICTURA

Pe cine n-a impresionat oare acest minunat tablou în continuă mișcare ce-l reprezintă sportul? Asemenea sutelor de mii de iubitori ai lui l-am savurat și eu deseori din tribunele stadioanelor Republicii și „23 August", ale sălii Floreasca, în timp ce Lenuța și Sonia își dădeau recitalul pe covor sau ca... practicant, pe gheața patinoarului artificial.

Ce legătură are asta cu pictura? Are. Reprezentarea fidel-artistică a vieții noi ce o trăim este o datorie cetățenească, de onoare, a fiecărui artist. Și sportul este unul din fenomenele acestei vieți. Mă voi abține de la teoretizări, dar este cunoscut faptul că pictorii sînt tentați adesea de natura statică — portrete, peisaje, fenomene ale naturii etc. Dar tumultul vieții, evoluția, mișcarea? Mă gîndesc în aceste clipe la momentul impresionant în care atletul frînge cu pieptul firul la sosire, la culcarea balonului în spatele buturilor, la acele picături de transpirație pentru un loc de frunte la Tokio și la multe alte subiecte pe care cultura fizică și sportul le oferă cu atîta generozitate tuturor paletelor.

M-am bucurat de fiecare dată cînd am văzut că studenții mei și-au ales ca temă de inspirație sportul, după cum m-a bucurat și faptul că unii pictori consacrați nu s-au sfiit să expună în cadrul expoziției orașului București, organizată în aceste zile în sala Dalles, tablouri cum sînt „Cicliștii" de Mircea Ionescu, „Hocheiștii" de Stendl Teodora Moisescu, „Tineri la înot și canotaj" de C. Pauleț sau portret sportiv de Virgil Almășanu. Desigur, sînt începuturi, dar în același timp și o chemare spre o temă interesantă, bogată, demnă de cel mai ilustru penel.

În întîmpinarea acestor începuturi consider însă că trebuie să iasă și sportivii. Căile sînt nenumărate. Una dintre acestea ar fi cultivarea, în mai mare măsură, la sportivi a simțului estetic, a gustului pentru arta picturii. Mulți dintre sportivii noștri de frunte pot vizita în călătoriile lor peste hotare muzee și expoziții celebre. Toți am citi — cred — cu plăcere însemnările unui sportiv în legătură cu emoțiile și sentimentele ce le-a încercat în fața unui original de Rembrandt, Van Gogh, Goya, Cezanne sau Repin. Așteptăm...

O altă cale, care servește pe prima, ar fi aceea a decorării locurilor prin care sportivii se perindă mai des cu tablouri de bună calitate, fie și cu o altă temă decît cea sportivă. Așa cum un tablou reușit înfrumusețează o locuință, el poate crea o ambianță plăcută și în holul unei săli de sport, în sediile cluburilor și asociațiilor sportive.

Sportul și pictura se doresc înfrățite în vederea educării fizice și estetice a întregului nostru tineret.

În ceea ce mă privește, pentru acest an îmi propun mai multă îndrăzneală și un penel ceva mai... sportiv.

GRIGORE SPIRESCU
— pictor —
Lector universitar

MIRCEA IONESCU — Cicliștii
Foto: I. Constantin

Simpozion la Palatul Republicii

Joi după-amiază, iubitorii sportului din Capitală s-au adunat în Sala mică a Palatului R.P.R. Erau muncitori, elevi, studenți care doreau să afle cît mai multe lucruri despre comportarea și succesele obținute de sportivii noștri. Prilejul il oferea simpozionul „Sportivi romîni la mari competiții internaționale", organizat de Lectoratul central al Consiliului pentru răspîndirea cunoștințelor cultural-științifice, în colaborare cu Uniunea de Cultură Fizică și Sport.

La început a vorbit prof. Nicolae Pădureanu, antrenorul echipei noastre naționale de rugbi. Un scurt istoric al acestui joc (cei prezenți rețin anul apariției sportului cu balonul oval în Anglia — 1823 în orașul Rugby), formarea primului XV în Romînia, apoi ascensiunea vertiginoasă realizată de acest sport în anii de după Eliberare. Succesele de prestigiu înregistrate de rugbiștii noștri în ultima vreme sînt aplaudate puternic.

Despre echipele noastre campioane mondiale la handbal a vorbit antrenorul emerit Nicolae Nedef. El a amintit despre primele întîlniri internaționale ale acestui sport la fel de anonim ca și altele pînă în 1944, după care a făcut trecerea în revistă a succeselor din zilele noastre.

Cu vii aplauze a fost întîmpinat primul campion olimpic al țării noastre, maestrul emerit la tir Iosif Sîrbu. El a vorbit despre prima societate romînească de tir (1862), despre primele concursuri ale trăgătorilor noștri care erau trimiși să reprezinte țara pe marile poligoane din străinătate, cu arme de... instrucție. A urmat o scurtă statistică a medaliilor de aur cucerite la Jocurile Olimpice și campionatele mondiale în ultimii ani: Stockholm, Melbourne, Roma, Moscova.

In continuare, pe scena din Sala mică a Palatului R.P.R., au evoluat în fața iubitorilor sportului Lili Dușescu, Constantin Drăghici, Vali Niculescu și alți cîntăreți de la Teatrul de operetă. Ariile interpretate sînt răsplătite cu ropote de aplauze.

V. T.

„Concursul pentru Insigna de Polisportiv"

VEȘTI DIN ȚARĂ

PANCIU. In raionul Panciu, pînă la sfîrșitul anului 1963 și-au trecut toate normele prevăzute în regulamentul „Concursului pentru Insigna de Polisportiv" 387 tineri și tinere. Un număr însemnat de participanți își trec în prezent normele la schi.

In aceste zile au îndeplinit ultimele norme 170 de copii în vîrstă de 12—15 ani

Corneliu Mihăilescu-coresp.

ILIA. Peste 200 de tineri din raionul Ilia au trecut toate cele șase norme ale „Insignei de Polisportiv", iar alți 200 mai au de trecut cîte o normă. Printre asociațiile care au mobilizat un mare număr de tineri se numără Voința Ilia, Victoria Dobia, Progresul Șoimuș, Unirea Gurasada și Aurul Certez.

Ioan Simion-coresp.

UN „SFAT" ÎN MĂSURĂ SĂ PRODUCĂ MULTE CONFUZII

Cîteva precizări în legătură cu gimnastica Pranaiama

In numărul 324 al săptămînalului *„Magazin"* a apărut la rubrica *„Medicul vă sfătuiește"* un articol al dr. *Radu Cărpinișanu*, dedicat gimnasticii Pranaiama.

Fiind o noțiune mai puțin cunoscută am căutat să ne documentăm asupra originii acestui gen de gimnastică și scopurilor cărora le este subordonată. Lucruri interesante ne dezvăluie în acest sens articolul *„L'Education physique aux Indes"* scris de *Shri D. B. Kothiwale și Kandivalde* și apărut în publicația *„L'Education physique dans le monde"* a editurii Bière, Bordeaux.

In acest articol se arată printre altele: *„Viața zilnică din școală (Gurukulas) cere tinerilor băieți din Ashramas* (case în care se pregăteau învățători) *să-și facă rugăciunea de izbăvire în respect și activitate (Pranaiama), considerată ca o parte a obiceiurilor religioase, și de asemenea să practice exercițiile fizice și războinice, în special trasul cu arcul (Dhanurvidia)"*. Deci, Pranaiama nu reprezenta un simplu complex de exerciții de gimnastică, ci o componentă de seamă a unui sistem de educație, fundamentat pe o concepție filozofică profund mistică.

Acest aspect este limpede dezvăluit de *V.V. Brodov și L. M. Suharebschi* în articolul *„Invățătura Yogilor indieni despre sănătatea omului in lumina științei contemporane"*, apărut în publicația *„Probleme filozofice ale medicinei"*, a Editurii Medicale, București 1963. In conținutul articolului, pe baza unei riguroase motivări științifice, se arată că Pranaiama este o componentă a sistemului filozofic, religios-idealist, Yoga, întemeiat de indianul Patandjale (aproximativ în secolul al II-lea î.e.n.).

„Teza fundamentală" a filozofiei Yogilor este aceea că „pracriti" și „purușa" (materia și conștiința) reprezintă două substanțe, independente una de alta. Conform concepției lor, sufletul se folosește de corp numai temporar, iar corpul nu este pentru om altceva decît... un veștmînt pe care îl îmbracă, îl poartă și apoi îl aruncă. De altfel, viața pămîntească a omului este privită de Yogi prin prisma „eliberării" sufletului.

Principalele metode de „eliberare" a sufletului sînt: Djnana-Yoga (metoda de eliberare pe calea cunoașterii), Karma-Yoga (metoda de eliberare prin muncă), Bhacti-Yoga (metoda de eliberare prin dragoste și devotament față de zeulIșvar) și Radja-Yoga (metoda de eliberare printr-o serie de exerciții etice, psihice și fizice).

O parte componentă a Radja-Yoga este Hatha-Yoga care, așa după cum afirmă unii, ar contribui la prevenirea și tratarea bolilor.

Patangjah, întemeietorul Radja-Yogei, susținea că pentru eliberarea sufletului de corp, omul trebuie să treacă prin următoarele 8 trepte: 1. Iama-abstinență. 2. Niiama-cultură. 3. Asana-poziție, poză. 4. Pranaiama-controlul respirației. 5. Pratiahara-eliminarea simțurilor. 6. Dharana-atenție. 7. Dhiana-contemplarea obiectului. 8. Samadhi-concentrarea sau absorbirea intelectului de către obiectul contemplării. Pranaiama, alături de asana și pratiahara, ar contribui la antrenarea și călirea organismului prin anumite exerciții de ritual.

Din cele arătate mai sus rezultă că Pranaiama, ca de altfel toate sistemele de educare specifice epocii Vedice, era subordonată (așa cum arată și unele versuri din scrierile sfinte — vedele — ale epocii respective) educării unui *„corp puternic pentru a atinge scopul final: izbăvirea"*. (*„Așteptarea lui Brahma nu este posibilă pentru un om jigărit"*).

Dacă acesta a fost scopul căruia se subordona practicarea Pranaiamei, în privința terminologiei și structurii exercițiilor preconizate în articolul din „Magazin" găsim aspecte cu totul ciudate, concretizate în forme de mișcări și denumiri, ca de pildă: *„salutul cu cele opt părți ale corpului"*; *„poziția muntelui"*, *„poziția cobrei"*; *ambele picioare înapoi"*; *„poziția patrupedului"* etc.

Prezența în conținutul complexelor de exerciții Pranaiama a acestor tipuri de poziții nu este întîmplătoare, ele fiind strîns legate de învățătura Yogilor despre celulă Hatha-Yoga, scrie Ramaciaraka, ne învață că corpul fizic al omului se compune dintr-o mulțime de celule, iar fiecare dintre acestea are o existență separată, independentă de întregul organism. Fiecare celulă are o viață proprie, care reglementează întreaga ei activitate. Intre această teorie și aceea a idealistului Virchow nu găsim nici o diferențiere de fond; ambele se coalizează împotriva concepției științifice a unității organismului. Ca atare, atît exercițiile Pranaiama, cît și exercițiile moderne răspîndite sub denumirea de Yoga, sînt neștiințifice, ele încalcă legile de bază ale înțelegerii corelației care există între organele și sistemele organismului și, în ultimă analiză, neagă unitatea acestuia.

In articolul din „Magazin" ni se înfățișează încă o caracteristică a Pranaiamei și anume aceea că ea *„ar avea o bună influență asupra respirației"*. Ce stă la baza acestei afirmații?

Potrivit învățăturii Yogilor, celula corpului se compune din „trei principii": 1. Materie, pe care o obține din hrană; 2. Prana, sau forța vitală, care comunică celulelor capacitatea de acțiune; 3. Rațiunea sau „stihie intelectuală", care reprezintă o parte din rațiunea universală. Conform teoriilor Yogilor, prana (forța vitală) se găsește pretutindeni: în apă, aer și în produsele alimentare. Prin respirație și mai ales prin reținerea ei, plămînii extrag toată prana, pe care o îndreaptă apoi spre celulele organismului.

Dar reținerea respirației, așa după cum se preconizează în articolul din „Magazin", nu este indicată. Și o asemenea teorie trebuie respinsă. Noi cunoaștem că organismul reglează în mod reflex cantitatea de aer necesară, punînd-o în concordanță cu sarcinile motrice pe care le îndeplinește omul. Atunci ce scop au recomandările date? Nu cumva ca să sorbim mai multă... prană?

Semnificative ni se par și următoarele recomandări tehnice și metodice date în articolul la care ne referim: *„îmbrăcămintea să fie cît mai sumară, dacă e posibil fără"*; iar pentru copii *„peste 16 ani repetarea ciclurilor* (este vorba de un exercițiu de 16 timpi) *se poate înmulți pînă la 300 pe zi"*.

Deci, goi-goluți, să repetăm de 300 de ori pe zi aceleași exerciții (circa 2 ore). Aceasta pentru a aduce „prinosul" nostru așa după cum se arată în finalul articolului, *„înțelepciunii celor ce au înmănunchiat acest sistem de gimnastică valoroasă, care se evidențiază neîndoios după luni și ani de practicare a exercițiilor Pranaiama"*?.

Oare gimnastica de înviorare sau aceea de bază, gimnastica sportivă, gimnastica în producție și-au trăit traiul? Conținutul lor nu mai corespunde cerințelor dezvoltării și pregătirii fizice a tineretului nostru? S-au epuizat posibilitățile lor? Nici vorbă de așa ceva!

Ar fi fost mai util, credem, ca acest articol din „Magazin" să fi apărut într-o rubrică dedicată cel mult istoriei culturii fizice, scutindu-i astfel pe cititori de confuziile pe care le provoacă materialul. Dacă se documenta în prealabil, autorul ar fi aflat, fără îndoială, că în sistemul nostru de educație fizică se dă o mare atenție selecționării exercițiilor în concordanță cu particularitățile fizice și psihice ale tineretului, cu înclinațiile lui și, mai ales, în concordanță cu sarcinile sociale ale acestei activități.

De asemenea, înainte de a se trece la practicarea unui nou grup de exerciții, menite să contribuie la dezvoltarea și pregătirea fizică a maselor, este bine ca ele să fie amplu experimentate, fiind puse în practică doar după ce s-a dovedit valoarea și utilitatea lor.

In această ordine de idei, „reanimarea" cu tot dinadinsul a unor exerciții vechi, cum este și cazul gimnasticii „Pranaiama", ni se pare nu numai forțată și lipsită de sens dar chiar periculoasă, ținînd seama de conținutul retrograd al acesteia.

Cultura fizică socialistă, ca treaptă superioară a culturii fizice, valorifică moștenirea teoretică și practică a trecutului, dar face aceasta în mod critic și, bineînțeles, numai cînd elementele respective se găsesc în deplină concordanță cu sarcinile educației fizice socialiste

Conf. ION ȘICLOVAN
Rector al I.C.F.

Braț la braț — sportul și învățătura

(Urmare din pag. 1)

blican de juniori — un fel de Radu Demian și, tot ca acesta, jucător în linia a III-a. Un alt elev al școlii, Spiratos este student la Iași și activează în cadrul echipei de categoria A, C.S.M.S. O ultimă observație cu privire la rugbiști: mai toți elevii amintiți au jucat și în formația de seniori a fabricii, Rulmentul, din campionatul republican

— ȘI DESPRE CEILALȚI SPORTIVI?...

— Mi-aș permite să continui cu atleții... Pasiunea pentru acest sport este caracteristică multor elevi care țin să urmeze exemplul unor muncitori sau tehnicieni din fabrică — Ion Radu, secretarul asociației sportive, Teodor Fluieraș, Lucian Parfenie, Ion Rainea — care au fost buni atleți. În școală, elevi ca Gheorghe Matei, Alexandru Ivan, Laurențiu Rău și Ioan Topa se numără printre fruntașii întrecerilor organizate pe plan orășenesc sau chiar raional.

Despre fotbaliști n-aș vrea să vorbesc prea mult. Nu pentru că în rîndul lor n-ar exista suficiente elemente de perspectivă — Gh. Petrini, I. Zaharia, M. Iliescu și T. Huțanu ar putea oricînd să facă parte dintr-o echipă de juniori, de valoare republicană — ci pentru că echipa de fotbal a fabricii — care activează în categoria C — a cam... șchiopătat. E drept, echipa școlii joacă cu bune rezultate în campionatul republican, în prezent ocupînd locul 2 în serie, iar antrenorul Gh. Ghica dovedește pricepere, tact pedagogic, băieții sînt conștiincioși, dar... mai bine să așteptăm finalul campionatului...

— CE VĂ PROPUNEȚI PENTRU VIITOR?

— Să atragem cît mai mulți elevi în sportul de performanță. Dorim să facem din școală, o pepinieră puternică și pentru producție și pentru activitatea sportivă din fabrică. Pentru aceasta vom sprijini școala pe linia lărgirii bazei materiale. În toamna trecută, în curtea școlii s-au instalat un portic pentru gimnastică, paralele și bare fixe. Au fost reamenajate terenurile de volei, handbal și fotbal.

Aș vrea să subliniez un ultim aspect: în formarea viitorilor muncitori și tehnicieni ne interesează, în egală măsură și latura educativă a problemei. Urmărim ca elevii să-și lărgească necontenit sfera cunoștințelor, să fie conștiincioși și disciplinați. Conducerea școlii, profesorii, inginerii și maiștrii sînt preocupați în mod deosebit de aceasta. Cu alte cuvinte toți factorii de resort își aduc contribuția la formarea unor tineri de nădejde.